

Krönika om uppdraget att slam ska brännas ATL 2018-10-07

Det är ovissa tider om det mesta för tillfället men kanske har det klarnat tills detta går i tryck. Klart verkar det dock vara att Miljöpartiets talesperson i jordbruksfrågor åker ur riksdagen. ATL hade en gissning att efterträdaren kan bli nuvarande miljöminister. Det bäddar för nya ologiska utredningar. Regeringen lanserade i början av sommaren en sådan ologisk utredning med direktiv att förbjuda användning av kvalitetscertifierat avloppsslam som gödselmedel. Istället ska man utvinna fosfor med teknik och "lovande innovation". Det är nästan i samma anda som handelsminister Ann Linde som i Aktuellt försvarade kraftiga nedskärningar av EU-stöden med orden:

"Vi vill satsa på moderna saker som forskning och utveckling, eller moderna utmaningar som migrationen, forskning och utveckling. Lantbruksstöden är gammalt och föråldrat och massor med pengar till enskilda individer som kanske inte ens behöver de här pengarna. Precis som i andra branscher behöver man bli mer modern, mer innovativ för att klara konkurrensen och inte bara hänga upp det på statligt stöd". Innovation är uppenbarligen nutidens saliggörare.

För att ge lite reklam till ovan nämnda utredning (eller var det bara valtaktik?) så skrev miljöministern en insändare i DN tillsammans med tongivande miljödebattörer och Ragn Sells koncernchef. Ragn Sells måste ha jublat över skrivelsen tillsammans med en minister då de är ägare till en av de tänkta "innovationerna". Mer förvånande är miljödebattörernas medverkan. De har senaste tiden uttryckt stor oro över klimatförändringarna och talat mycket om att vi måste minska utsläppen av växthusgaser. En fråga som även miljöministerns parti gick till val på. Något som verkar ha undgått dessa skribenter är att de flesta "innovativa" tekniker kring utvinning av fosfor ur slam börjar med förbränning, vilket innebär stora utsläpp av växthusgaser. Dessutom förlorar man kvävet som måste bindas igen (mer utsläpp av växthusgaser).

I uppdraget till utredningen anges Tyskland och även övriga EU som föredömen. Det är som att jämföra fräscha äpplen med ruttna päron. I Sverige har vi i snart 30 år arbetat aktivt med källsortering till reningsverken för att få rent slam (uppströmsarbete), men det tåget missade Tyskland och de flesta andra länder. Uppströmsarbetet är viktigt. Genom att hejda oönskade ämnen att hamna i reningsverken blir både vattnet och slammet renare, eftersom reningsverken faktiskt inte kan trola bort allt oönskat. Detta har uppenbarligen regeringen uppfattat, för i utredningsuppdraget ingår att "säkerställa uppströmsarbetet". Det blir en delikat uppgift för utredningen att finna någon som betalar den notan framöver. Det går knappast att tvinga reningsverken att fortsätta det arbetet om slammet ska brännas eller "innoveras" på annat sätt.

På tal om övriga EU så fick jag i veckan ett brev från en kollega i Österrike som undrade vad Sverige håller på med. Hen hade blivit uppmärksam på det märkliga utredningsuppdraget av kollegor i flera andra EU-länder. De undrade om vi har fått hjärnsläpp i Sverige som ska förbjuda användning av en redan utmärkt resurs. Tja, framtiden får utvisa om uppdraget får leva vidare med nästa regering.

Kersti Linderholm
Silvbergs Miljöteknik AB